

Insatser inom Sandvikens familjecenter

Innehållsförteckning

Inledning och Beskrivning av sociala tjänster	2
Gruppverksamhet Myran	3
Gruppverksamhet Gnistan	3
Gruppverksamhet Skilda världar	4
Gruppverksamhet Trappan	4
Trappan – enskild insats	5
Lekarbetspedagogik	5
Bildarbete/terapi	6
Musikpedagogik	7
ART	8
Stegen	8
Utökad hemmabaserad familjebehandling (UHF)	9
COPE föräldrautbildning	9
Kortidskontakt	10
Samtal	10
Miljöterapeutiskt arbete i hemmet	11
Nätverksmöte	11
Gullvivan	12
Familjecentralerna Björksätra/Vallhov och Storvik	12

Uppdaterat 20140618

Inledning

Sandvikens familjecenters syfte är ”att bistå familjer för att förbättra uppväxtvillkoren för barn och ungdomar 0–19 år i Sandvikens kommun”.

Målen är att:

- allt familjearbete ska ske på systemisk grund där nätverket beaktas,
- alla som kommer i kontakt med Sandvikens familjecenter skall uppleva sig bemötta med respekt,
- alla familjer ska uppleva att kontakten med Sandvikens familjecenter har varit till hjälp,
- samverkan med interna och externa verksamheter skall vidareutvecklas, samt
- metoder för stöd och hjälp till familjer i behov av omfattande insatser ska vidareutvecklas och utgå från kunskapsbaserade metoder.

Familjer kan få stöd och hjälp via Sandvikens familjecenter genom en *serviceinsats*, familjen vänder sig direkt till Sandvikens familjecenter. Eller genom *biståndsinsats*, en insats som beviljas efter en social utredning inom Barn- och familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Aktualiseringar av nya biståndsinsatser till Sandvikens familjecenter samordnas via en mottagningsgrupp som träffas varannan vecka. Gruppen består av mottagaren av ärenden på Sandvikens familjecenter samt en gruppleddare från barn- och familje- respektive ungdomsenheten. Vid dessa träffar presenterar gruppleddarna de brukare som är aktuella för insats via Sandvikens familjecenter.

Beskrivning av sociala tjänster (insatser) inom Sandvikens familjecenter

Att beskriva de viktigaste tjänsterna gör det möjligt att identifiera och säkra de delar av tjänsteprocessen som kan vara problematiska. En utgångspunkt när man beskriver en tjänst är att fokus ligger på brukarens behov (syftet med tjänsten). Inriktningen i en beskrivning av en tjänst skall omfatta följande delar:

- Målgrupp (Vilka riktar sig tjänsten till?)
- Erbjudande (Hur ser erbjudandet till brukaren ut?)
- Behov (Vilka behov avser tjänsten tillgodose?)
- Innehåll (Vilka inslag finns i tjänsten och hur ser utförandeprocessen ut?)
- Omfattning (Tidsmässig omfattning, intensitet, kapacitet?)

samt

- Tillgänglighet (Hur kommer man i åtnjutandet av tjänsten?) Antingen en *biståndsinsats* (en social utredning görs för att bedöma behovet) eller *serviceinsats* (inget krav på biståndsbeslut)
- Samarbete (Hur sker samarbete - samverkan med andra aktörer i tjänsten?)

Gruppverksamhet Myran

Målgrupp: Barn och ungdomar (6 – 18 år) till föräldrar med drog och alkoholproblematik.

Erbjudande: Gruppen får kunskaper om alkohol och drogberoende och dess konsekvenser.

Behov: Gruppen syftar till att ge barnen möjlighet att bearbeta sina upplevelser och känslor samt att få kunskap kring dess konsekvenser.

Innehåll: Barnen får möjlighet att prata om sina upplevelser, få kunskap om alkoholens och drogens konsekvenser. Vi pratar om att de inte är ensamma och att det inte är deras fel och att de aldrig kan bota. Genom olika teman t.ex.: känslor, familj, risker och val görs olika övningar och lekar, vi läser böcker och tittar på filmer.

Omfattning: Gruppen träffas 10-15 gånger. En gång i veckan och två timmar.

Tillgänglighet: Myran är en *serviceinsats*. Egen ansökan till Sandvikens familjecenter eller via hänvisning från Barn och Familjeenheten/Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Samverkan med Hofors och Ockelbo kommuner. Vi har gruppledare från olika verksamheter i kommunerna. Ett nära samarbete med barnens föräldrar.

Gruppverksamhet Gnistan

Målgrupp: Barn och ungdomar (6 – 18 år) till föräldrar med psykisk sjukdom/ohälsa.

Erbjudande: Gruppen får kunskaper om att leva i en familj där någon har en psykisk sjukdom/ohälsa och vilka konsekvenser det ger.

Behov: Gruppen syftar till att ge barnen möjlighet att bearbeta sina upplevelser och känslor att få kunskap kring konsekvenser

Innehåll: Barnen får möjlighet att prata om upplevelse samt skaffar sig kunskap om psykisk sjukdom och dess konsekvenser. Vi pratar om att de inte är ensamma och att det inte är deras fel och att de, barnen, aldrig kan eller skall bota. Vi har olika teman: t.ex. känslor, familj, risker och val. Vi leker, tittar på film och läser böcker.

Omfattning: Gruppen träffas 10-15 gånger i två timmar en gång i veckan.

Tillgänglighet: Gnistan är en *serviceinsats*. Egen ansökan till Sandvikens familjecenter via Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten. Samt via hänvisning från vuxenpsykiatri eller Barn och Familjehälsan (primärvården).

Samarbete/samverkan: Samverkan med Hofors och Ockelbo kommuner. Vi har gruppledare från olika verksamheter i kommunerna. Ett nära samarbete med barnens föräldrar.

Gruppverksamhet Skilda världar

Målgrupp: Barn och ungdomar 6-18 år som lever i separationskonflikter.

Erbjudande: En separation kan vara en kris för vuxna såväl som för barnen. Vuxna har ofta någon att prata med men vem pratar barnen med?

Behov: Syftet är att barnen träffar jämnåriga och att de kan prata om sina upplevelser samt att det ger barnen möjlighet att bearbeta sina känslor.

Innehåll: Barnen träffas och pratar om olika teman, t.ex. känslor, familjen, förändring, risker och val. Grunden är att barnen får kunskap om att det aldrig är barnets fel att föräldrar skiljer sig.

Omfattning: Gruppen träffas 10-15 ggr. En gång i veckan i två timmar.

Tillgänglighet: Skilda världar är en *serviceinsats*. Egen ansökan. Rekrytering sker genom samtal på Familjerätten och Barn och Familjenheten.

Samarbete/samverkan: -

Gruppverksamhet Trappan

Målgrupp: Barn och ungdomar, 6-18 år, som upplevt våld i nära relationer.

Erbjudande: Gruppen ges kunskaper om konsekvenser att leva i en familj där våld förekommer.

Behov: Gruppen syftar till att ge barnen möjlighet att bearbeta sina känslor och därmed få kunskap.

Innehåll: Barnen får träffas och prata om olika teman, t.ex. känslor, familjen, förändring, risker och val. De skall få kunskap om att det aldrig är barnets fel.

Omfattning: Gruppen träffas 10-15 gånger. Varje vecka träffas barnen två timmar.

Tillgänglighet: Trappan är en *serviceinsats*. Ett krav är att barnet först skall ha genomgått enskild krisbearbetning (se Trappan – enskild insats). Ansökan till Sandvikens familjecenter eller via Barn och Familjenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Samverkan med kvinnojouren och Mansjouren Stickan samt med näraliggande kommuner. Ett nära samarbete med barnens föräldrar.

Trappan – enskild insats

Målgrupp: Barn till och med 18 år, som bevittnat psykiskt och fysiskt våld.

Erbjudande: Syftet är att synliggöra barn i familjer med våldsproblematik och erbjuda dessa en möjlighet att bearbeta de traumatiska händelser de upplevt.

Behov: Barnet ska även känna att de inte är ensamma och att våldet inte är deras fel eller på grund av dem. De ska även få hopp om förändring i deras livssituation.

Innehåll: Enskilda samtal med barnet utifrån Trappan modellen. Trappan modellen är utarbetad av Rädda Barnen och är en psykosocial arbetsmodell i olika steg: kontakt – rekonstruktion – kunskap. Insatsen utförs av familjehandlare med utbildning i Trappan modellen.

Omfattning: Antal träffar med barnet mellan 5 – 10 ggr.

Tillgänglighet: Trappan – enskild insats är en *biståndsinsats* och måste föregås av en social utredning inom Barn och Familje- eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Samarbetet med föräldrarna är viktigt, men barnets rätt att få skydd och stöd måste komma i första rummet. Polis, socialtjänst och kvinnojourer.

Lekarbetspedagogik

Målgrupp: Barn mellan 3-12 år.

Erbjudande: Syftet är att ge barnet ett verktyg att bearbeta upplevelser och känslor via leken.

Behov: Barn som av olika anledningar inte har lärt sig leka eller att lekens utveckling blivit skadat av händelser i familjen t.ex. sorg, våld, skilsmässa eller andra traumatiska upplevelser.

Innehåll: Barnet får leka 30 minuter med en lekarbetspedagog. Pedagogen bekräftar barnet i dess lek.

Omfattning: Barnet kommer och leker ca 10 ggr en gång i veckan.

Tillgänglighet: Lekarbete är en *biståndsinsats* via en social utredning inom Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Socialtjänsten i Sandviken och skolan.

Bildterapi/Bildarbete

Målgrupp: Barn från c:a 7 år eller ungdomar samt vuxna i egenskap av förälder.

Erbjudande: Möjlighet att samtala om, och bearbeta aktuell problematik med hjälp av skapande arbete.

Behov: Då enbart samtal inte räcker. Både den som pratar mycket och den som har svårt att uttrycka sig verbalt kan få ut mycket av bildarbete. Skapande aktiviteter har en läkande effekt. Bilden kan hjälpa till att fokusera, bearbeta, se mönster, stärka självkänslan och vara ett medel för kommunikation.

Innehåll: Skapande arbete och samtal utifrån aktuell situation. Material: papper, färg, lera.

Omfattning: 3-10 gånger. Enskilt eller som inslag i familjesamtal.

Tillgänglighet: Bildterapi/Bildarbete är en *biståndsinsats* via en social utredning inom Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Efter behov hos den enskilde.

Musikpedagogik

Målgrupp: Individer och familjer med barn i åldrarna 0 – 19 år boende i Sandvikens kommun.

Erbjudande: Skapa en meningsfull fritidssysselsättning och/eller bearbeta aktuell problematik med en icke verbal kommunikation.

Behov: Små barn kan behöva uttrycka sig på andra sätt än verbalt. Äldre barn och ungdomar kan lära sig spela mera strukturerat och ev. intressera sig för att musicera med andra istället för att "hänga på stan" och kanske välja musik istället för att dras in i destruktiva aktiviteter. Tillämpat i grupper eller familjer, kan metoden hjälpa till att hitta glädjen med varandra och/eller synliggöra egenskaper, kunskaper och kommunikationsmönster. I den fria formen med terapeutisk inriktning skapas musiken utifrån den egna känslan och kräver ingen som helst erfarenhet av att spela instrument.

Innehåll: Musik, rytmik och teknik i begreppens vidaste form. Det kan vara allt från skrammel till strukturerad musikutövning och inspelning i en enkel studio med datorer och keyboards.

Omfattning: Är syftet att väcka intresse för musik som fritidssysselsättning, kan det räcka med ett par gånger. Om arbetet är tänkt att ha terapeutisk inriktning erbjuds en gång i veckan under några veckor med ev. förlängning efter utvärdering.

Tillgänglighet: Musikpedagogik är en *biståndsinsats* via en social utredning inom Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten. Tjänsten kan även ingå som en del av ett ordinarie familjearbete.

Samarbete/samverkan: Studieförbundet Bilda erbjuder kostnadsfritt rockutrustad lokal. De hoppas att detta leder till att ungdomarna blir intresserade av att delta i deras rockskola.

ART

Målgrupp: Individer och familjer med barn i åldrarna 0-19 år eller ungdomar i tonåren boende i Sandvikens kommun.

Erbjudande: Barnet erbjuds ett sätt att lära sig identifiera och hantera sina känslor, undvika tankefällor samt tränas i agerandemönster för olika situationer. Syftet är att ge goda alternativ till icke funktionella beteenden.

Behov: Metoden syftar till att hjälpa individen att undvika våld och konflikter samt lära sig hantera situationer som individen tidigare upplevt svåra.

Innehåll: ART är uppdelat i moralträning, social färdighetsträning och känslokontroll. Delarna kan tränas fristående eller integrerat, i grupp eller enskilt, beroende på hur behovet ser ut. Träningen baseras på rollspel, samtal/diskussion och praktiska övningar.

Omfattning: Omfattningen varierar beroende på hur behovet ser ut. Känslokontroll inriktad till grupp har dock en programmall om 10 träffar à c:a två timmar.

Tillgänglighet: ART är en *biståndsinsats* via en social utredning inom Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Skolan involveras framför allt i den sociala färdighetsträningen där elevens framsteg inom aktuellt område uppmärksammas. I många fall bedrivs också ART-lektionerna i skolans lokaler

Stegen

Målgrupp: Familjer där psykiskt och fysiskt våld förekommer.

Erbjudande: Syftet med Stegen är att hela familjen ska få stöd och hjälp.

Behov: Barnen får Trappan-samtal där barnen får prata om det svåra. Föräldrarna erbjuds lösningsfokuserade samtal. Vid behov erbjuds ART samtal.

Innehåll: Samtal med socialsekreterare, föräldrar och familjebehandlare. Föräldrarna erbjuds lösningsfokuserade samtal enskilt eller tillsammans. Barnen erbjuds Trappan-samtal en modell framtagen av Rädde barnen i tre steg: lära känna, rekonstruktion och kunskap. Föräldrarna kan även vid behov erbjudas stöd från mansjouren Stickan och kvinnojouren i Sandviken.

Omfattning: Tidsåtgången och omfattningen varierar utifrån uppdraget. Ett par månader med en eller två träffar per vecka.

Tillgänglighet: Tjänsten Stegen är en *biståndsinsats* via en social utredning inom Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete: Socialtjänstens handläggare, Stickan mansjouren, Kvinnojouren, och Art-utbildare från SFC.

Utökad hemmabaserad familjebehandling (UHF)

Målgrupp: Familjer där hög kaosnivå råder och risk finns att ett barn eller ungdom kan komma att omhändertaras och placeras utanför familjen.

Erbjudande: Familjen erbjuds en intensivinsats som innehåller förändringsarbete.

Behov: Sänka kaosnivån i familjen. Minska risken för att separera barn/ungdomen från föräldrarna. Minska risken för att barnet/ungdomen stöts ut från skola, familj, umgänge.

Innehåll: Arbetet sker med de olika sammanhang som familjen befinner sig i såsom skola, fritid, m.m. och mot uppsatta mål. Rollfördelning: Ungdomsbehandlare, familjebehandlare och samordnare. Arbetet sker i tre faser: Undersöknings-motivationsfas, Beteendeförändringsfas och Avslutningsfas.

Omfattning:

Undersöknings-motivationsfas 2 – 3 träffar/vecka

Beteendeförändringsfas 1 – 2 träffar/vecka

Avslutningsfas. 1 – 2 träffar/vecka

Total tid för insatsen 6 – 12 månader

Tillgänglighet: UHF är en *biståndsinsats* via en social utredning inom Barn och Familjeenheten eller ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Nära samarbete med skola, privat- och professionellt nätverk.

COPE Föräldrautbildning

Målgrupp: Föräldrar i Sandvikens kommun med barn i åldern 0 – 12 år eller tonårsföräldrar med barn/ungdom 13 – 19 år.

Erbjudande: Arbeta att förbättra relationen till barnet/tonåringen, få mer positiv tid tillsammans och minska antalet konflikter.

Behov: Att stärka föräldrar i deras föräldraskap och att bygga en god relation till barnet/tonåringen

Innehåll: Gruppverksamhet. Konkreta verktyg och kunskaper att stödja sitt barns utveckling och att hantera de typiska vardagsproblem och konfliktsituationer.

Omfattning: 10 lektionstillfällen á 2tim/vecka

Tillgänglighet: COPE är en *serviceinsats*. Vi bjuder in till informationsträff via annonser i lokalpress och på Sandvikens kommuns hemsida.

Samarbete/samverkan: Inga i nuläge

Korttidskontakt (samtal)

Målgrupp: Familjer i Sandvikens kommun med barn 0 – 19 år.

Erbjudande: Att genom strukturerade samtal få uttrycka sina egna tankar och problem och sätta ord på vilka förändringar man vill ha. Att med stöd kunna hitta familjens egna lösningar.

Behov: Förändring avseende olika typer av problem inom familjen, vilka påverkar barnen.

Innehåll: Samtal med en eller flera personer i familjen med lösningsinriktad samtalsmetodik som grund.

Omfattning: Ett samtal varannan vecka eller med längre mellanrum. Max fem samtal.

Tillgänglighet: Korttidskontakt är en *serviceinsats*. Egen ansökan till Sandvikens familjecenter eller som en *biståndsinsats* via en social utredning från Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Efter behov hos familjen.

Samtal (Råd och stöd)

Målgrupp: Familjer i Sandvikens kommun med barn 0-19 år.

Erbjudande: Att genom strukturerade samtal få uttrycka sina egna tankar om problem och sätta ord på vilka förändringar man vill ha. Att familjen med stöd kan hitta egna lösningar.

Behov: Förändring avseende olika typer av problem inom familjen, vilka påverkar barnen. Samtalen kan vara av informerande, stödande, behandlande eller av utredande karaktär.

Innehåll: Samtalen varierar utifrån vilket syfte och mål arbetet har. Det kan vara barnsamtal, föräldrasamtal (enskilt eller tillsammans), familjesamtal eller samtal med familjens nätverk via nätverksmöten. Vi använder olika samtalstekniker som t.ex. lösningsfokuserad, reflekterande och motiverande.

Omfattning: Vi träffas 1-2 ggr/veckan eller efter behov under den tid insatsen varar.

Tillgänglighet: Tjänsten Samtal är en *biståndsinsats* via social utredning inom Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samverkan: Familjens nätverk såsom släktingar, skola/förskola, barn/vuxenpsykiatri, polis och föreningar, utifrån familjens behov.

Miljöterapeutiskt arbete i hemmet

Målgrupp: Familjer i Sandvikens kommun med barn i åldern 0 – 19.

Erbjudande: Familjen erbjuds förändringsarbete i sin naturliga miljö och i situationer som uppstår i nuet.

Behov: Syftet är att på ett naturligt sätt hjälpa familjerna hitta struktur i såväl det praktiska hemarbetet som i relationerna till varandra.

Innehåll: Miljöterapi innebär att familjebehandlare finns med i familjens vardag. När svårigheter uppstår och familjen går in i gamla, icke fungerande mönster så hjälper behandlaren till. Behandlaren samtalar/visar på hur familjen kan hantera situationen annorlunda.

Omfattning: Omfattningen ser olika ut beroende på familjens behov.

Tillgänglighet: Tjänsten är en *biståndsinsats* via en social utredning inom Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: I vissa fall finns samarbete med psykiatrin, boendestöd och LSS

Nätverksmöte

Målgrupp: Familjer i Sandvikens Kommun som har en pågående kontakt med IFO.

Erbjudande: Möjlighet för familjen att samla betydelsefulla personer till ett möte vid svåra situationer.

Behov: Det kan finnas behov av att samla nätverket kring olika frågor som oroar familjen.

Innehåll: Ett nätverksmöte är ett möte mellan en huvudperson/familj och viktiga människor i deras liv. Tanken med ett nätverksmöte är att ta tillvara allas kunskaper och erfarenheter både från det privata och professionella nätverket t.ex. skola och socialtjänst.

Omfattning: Mötestid 3 timmar vid ett tillfälle. Varierande antal deltagare.

Tillgänglighet: Via ansökan genom behandlare på Sandvikens familjecenter eller handläggare på Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Ett av mötets syften är samarbete, där olika aktörer och myndigheter är inbjudna.

Gullvivan

Målgrupp: Blivande föräldrar och småbarnsföräldrar

Erbjudande: Stöd i att stärka föräldrarollen, en trygg och god anknytning, social träning och praktiska sysslor.

Behov: Få en trygg och god anknytning och en god föräldraförmåga, behov av bl.a. struktur, rutiner och omvårdnad.

Innehåll: Pedagogiska stödinsatser i praktiska och teoretiska frågor, samtal och daglig vistelse i grupp.

Omfattning: Verksamheten är öppen fyra dagar i veckan mellan 9-14. Individuell tidsplan görs tillsammans med klienten och ev. handledare.

Tillgänglighet: Tjänsten Gullvivan är en *biståndsinsats* via en social utredning inom Barn och Familjeenheten eller Ungdomsenheten.

Samarbete/samverkan: Andra familjebehandlare på SFC, socialsekreterare, psykologer, någon familjemedlem eller anhörig.

Familjecentralerna Björksätra/Vallhov och Storvik

Målgrupp: Blivande föräldrar och småbarnsföräldrar med barn 0 – 6 år.

Erbjudande: Psykosocialt stöd; Information, råd och stöd. Kortare samtalskontakter.

Behov: Stöd i föräldrarollen.

Innehåll: Enskilda samtal och parsamtal. Samtalen kan röra oro kring barnet, föräldrarollen, relationer och behov av hjälp.

Omfattning: Utifrån behovet.

Tillgänglighet: Telefon dagtid Vallhov/Björksätra tel: 076-831 85 83 ,
Storvik tel: 070-674 60 75. Eller vid besök på respektive Familjecentral. Även hänvisning genom MHV- och BHV-sköterskorna.

Se Internet:

[Vallhov/Björksätra](#)
[Storvik](#)

Samarbete/samverkan: Familjecentralerna är en samverkan mellan landsting, kommun och Svenska kyrkan. På plats finns mödravård, barnhälsovård, öppen förskola, kyrkans sociala verksamhet och vi som representerar förebyggande socialtjänst. För den enskilde samarbetar vi utifrån barnets behov.